

SKÚSENOSTI Z PRÍPRAVY A VYKONANIA KOMPLEXNÝCH ŠTÁBNÝCH NÁCVIKOV

Súčasný technický pokrok hlbšie zasahuje do všetkých oblastí života. Jeho výsledky sa, tak ako nikdy predtým, zákonite odrážajú vo vojenstve. V posledných rokoch zaznamenávame búrlivý kvalitatívny rozvoj prostriedkov vedenia ozbrojeného zápasu. Mnohé armády sú vyzbrojované veľmi pohyblivými a vysoko presnými riadenými a samonavádzacími prostriedkami ničenia, ktorých efektívnosť použitia sa približuje k jadrovým zbraňam.

Kvalitatívny skok vo výzbroji ozbrojených síl nesie so sebou aj nové požiadavky na hľadanie ciest a metód prípravy veliteľov, štábov a vojsk, na velenie v operáciách aj v boji.

V týchto podmienkach hlavnú pozornosť pri organizovaní a vykonávaní operačnej prípravy venujeme zvyšovaniu bojovej a mobilizačnej pohotovosti vojsk a orgánov velenia, ich schopnosti organizovane a v krátkych časových lehotách prejsť z mierového stavu na vojnový, zamedzeniu agresie nepriateľa a v prípade začatia vojny v tesnej súčinnosti s armádami Varšavskej zmluvy na jeho zničenie.

Za základné formy praktickej prípravy veliteľov a štábov považujeme komplexné štábne nácviky, veliteľsko-štábne cvičenia na mapách a s výjazdom do terénu, ktoré sa svojim obsahom musia približovať podmienkam a úlohám, činnosti štábov na počiatku vojny a v jej priebehu. Veľký význam má účasť určených štábov na operačných a operačno taktických cvičeniach spojeneckých vojsk.

S cieľom hlbšieho a cielavedomého precvičenia úloh počas **komplexného štábneho nácviku** máme možnosť rozdeliť príslušníkov štábu okruhu na dve časti — teritoriálny štáb vojenského okruhu a poľné velenie. Takéto rozdelenie zabezpečuje tesnú súčinnosť všetkých jeho orgánov pri komplexnom riešení ich predurčených úloh. Skúsenosti potvrdzujú správnosť takého delenia v našich podmienkach, ktoré zabezpečuje dostatočne vysokú pripravenosť orgánov velenia zväzov a štábov okruhu.

V prvej časti komplexného štábneho nácviku precvičujeme úlohy bojovej pohotovosti a mobilizačného rozvinutia štábov a vojsk. Tieto úlohy spravidla plnia oba štá-

by spoločne. V ďalšej časti komplexného štábného nácviku sa precvičujú úlohy dokončenia mobilizácie a bojového stmelenia štábov. V tomto štádiu cvičenia dochádza k rozdeleniu štábu okruhu na teritoriálne a poľné velenie a každý z nich plní úlohy samostatne.

V priebehu vykonávania bojového stmelenia teritoriálny štáb plní zodpovedajúce úlohy dokončenia mobilizácie vojsk, všestranného zabezpečenia ich prechodu z mierového stavu na vojnový, zabezpečenie presunov spojeneckých a vlastných vojsk po teritóriu vojenského okruhu. Otázky mobilizácie a presunov sa riešia v súčinnosti s republikovými stranickými a štátnymi orgánmi.

Štáb poľného velenia v tomto období precvičuje úlohy riadenia mobilizácie a rozvíjania orgánov velenia, upresňuje operačnú dokumentáciu, organizuje a riadi presuny vojsk a vlastného štábu pri zaujímaní operačnej zostavy.

V tretej časti komplexného štábného nácviku plní úlohy pri začiatku agresie nepriateľa a pri vedení vojny.

Teritoriálny štáb v súčinnosti s Radou obrany SSR (ČSSR) rieši úlohy obrany a ochrany teritória, zmobilizovanie ďalších vojsk, zabezpečovanie presunov spojeneckých a zmobilizovaných vojsk.

Poľný štáb armády rieši úlohy odrazenia agresie a vedenia obranných (útočných) operácií.

Touto metódou pripravované a vykonávané štábne nácviky zabezpečujú komplexnú prípravu štábov na plnenie úloh podľa predurčenia.

Profesionálna kvalifikácia veliteľov a štábov je rozhodujúcim predpokladom bojovej a mobilizačnej pohotovosti vojsk aj všetkých stupňov velenia, preto veliteľ okruhu **osobne rozpracúva zámysel štábného nácviku**. Rozpracovaná východisková operačno-strategická situácia je charakteristická pre obdobie ohrozenia, tak aj pre prekvapivé začatie vojny agresorom.

Na prípravu dokumentácie a potom aj na riadenie vlastného štábného nácviku

veliteľ okruhu určuje **skupinu 4–6 generálov a dôstojníkov**. Spravidla sa skladá z najlepšie pripravených dôstojníkov operačného a zpravodajského oddelenia, úseku zástupcu veliteľa pre výzbroj a tyla.

Spracovanie dokumentov sa skončí 1,5–2 mesiace pred začiatkom nácviku. Cvičiacim štábom sa (10–12 dní) pred začatím nácviku doručí východisková situácia, smernica (nariadenie) pre plánovanie operácie (spracovanie cvičných operačných plánov) a úloh obrany a ochrany teritória.

Na základe prevzatých dokumentov veliteľa a štáby počas 2–3 dní (do začatia) prijímajú rozhodnutia, spracúvajú základné plánovacie dokumenty a sú precvičované otázky vyšších stupňov bojovej pohotovosti.

Hlavné obdobie (vlastného nácviku) trvá 3–5 dní v závislosti od množstva učebných otázok.

Riadiaci zamestnania plánuje 1–1,5 dňa na upresnenie mobilizačných úloh, rozhodnutí a spracovaných plánov operácie ako i otázok obrany a ochrany teritória.

V trvaní 2–3 dní sa vykonáva praktická činnosť (rozohra vedenia vojny a splnenie úloh za brannej pohotovosti štátu). Rozohru úloh a situácií riadiaci zamestnania vykonáva súbežne pre oba štáby.

Otázky rekognoskácie a organizácie súčinnosti sa precvičujú v teréne. V tom prípade, keď sa precvičujú otázky velenia vojskám, štábny nácvik sa predĺži o 1–1,5 dňa.

V súlade s plánom nácviku a rozhrou situácií, riadiaci nácviku vypočúva návrhy niektorých náčelníkov druhov vojsk a rozhodnutia veliteľov. Na základe prijatých rozhodnutí sa rozpracúva nová operačná situácia a vydávajú sa ďalšie úlohy cvičiacim štábom.

V priebehu štábného nácviku, počas práce štábov, riadiaci zamestnania a vyčlenená skupina reagujú na metodiku práce veliteľov a štábov, robia určitú úpravu v ich činnosti a postupne zhromažďujú materiály do rozboru.

Formy a metódy prípravy veliteľov a operačných štábov zabezpečujú splnenie požiadavky RMNO ČSSR a napomáhajú zla-

denému riešeniu úloh so stranickými a štátnymi orgánmi.